

YAHUDİLERLE NECRAN HEYETİNİN TARTIŞMALARI*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Ak-Televizyon izleyenleri ve Ak-Radyo dinleyicileri! Allah'ın selâmı, bereketi, rahmeti, ihsanı, ikramı üzerinize olsun...

Tefsir sohbetlerimizde, Bakara Sûre-i Şerifesi'nin 113. ayet-i kerimesine geldik. Onun üzerinde ve eğer vakit olursa ondan sonraki ayet-i kerimenin üzerinde, bu akşamki sohbeti yapmak istiyorum. 113. ayet-i kerimenin metn-i mübînini, mübarekini evvelâ okuyalım, meâlîni sonra açıklarız ve üzerindeki fikirlerimizi, anlatacağımız bilgileri size sunarız.

Buyuruyor ki Rabbimiz, 113. ayet-i kerimesinde Bakara Sûresi'nin, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ النَّصَارَى عَلَى شَيْئٍ
وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْئٍ وَهُمْ
يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

(البقرة: ۱۱۳)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

(*Ve kâleti'l-yehûdü leyseti'n-nasârâ alâ şey'in, ve kâleti'n-nasârâ leyseti'l-yehûdü alâ şey'in ve hüm yetlûne'l-kitâb, kezâlike kâle'llezîne lâ ya'lemûne misle kavlihim, fa'llâhu yahkümü beynehüm yevme'l-kiyâmeti fîmâ kânû fîhi yahtelifûn.*) (Bakara, 2/113) *Sadaka'llâhu'l-azîm.*

Bu ayet-i kerimede Rabbü'l-âlemîn Tebâreke ve Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

“Yahudi taifesi dediler ki: (*Leyseti'n-nasârâ alâ şey'in*) ‘Nasranîler taifesi herhangi bir makbul hal üzere, esaslı bir sağlam durum üzere değillerdir. Doğru düzgün bir temelleri yoktur, temelsizdirler. Doğru yol üzerinde, hak yol üzerinde, hak üzerinde değillerdir, boşluktadırlar.’” Yâni, uydurmadır mânâsına. Yahudiler nasrânîler için, yâni hristiyanlar için böyle dediler.

Bizim nasrânî dememiz daha uygun. Çünkü, bizim kültürümüzde bu kelime kullanılıyor zaten. Hristiyan kelimesi de *krisçin* olarak, *Krist*'e mensub demek. Yâni, *Hrist* Hazret-i İsâ oluyor. Doğu dillerinde, Doğu Avrupa dillerinde *Hristos*, batı dillerinde de *Krist* diye geçiyor. *Krisçin*, *Krist*'e mensub demek oluyor. Bizim *nasrânî* dememiz daha doğru ama, hristiyan kelimesi de yayıldı son zamanlarda ülkemizde.

Ben kelimelerin asâleti üzerinde de duruyorum. Kendi kökümüzle, örfümüzle, tarihimizle, ilgili olan isimleri tercih etmeliyiz. Bu hususta, toplumumuz gittikçe biraz daha şuurlu oluyor.

İnşâallah ileride daha dikkatli oluruz kelimeleri seçmede ve kullanmada... Bizde köklü mâzisi olan bir kelime varken, batıdan yeni gelme, ithal malı bir şeyi almaya lüzum yok! Yâni, “Bizde şâhâne, daha âlâsı Amasya elması varken, böyle sun’î, hormonlu, ilaçlı, sağlığa zararlı, bir iki günde hemen durduğu yerde çürüyüveren, eriyiveren sıhhatsız meyvaları almaya lüzum yok!” diye düşünüyorum. Kelimeler konusunda da böyle hassasım.

“Nasrânîler bir esas üzerinde değillerdir, esassızdırlar, temelsizdirler.” dediler yahudiler. Buna mukabil: *(Ve kâleti’n- nasârâ)* “Nasrânîler taifesi de, yâni hristiyan olanlar da dediler ki: *(Leyseti’l-yehûdu alâ şey’in)* ‘Yahudiler de bir esas üzerinde, sağlam bir temel üzerinde değillerdir; onlar da temelsizdir, esassızdır.’ diye karşı laf söylediler, karşı iddiayı ileri sürdüler. *(Ve hüm yetlûne’l-kitâb)* Hem nasrânîler, hem yahudiler kitabı okudukları halde, okumakta oldukları halde böyle dediler.”

Demek ki, kitabı okuyunca böyle dememeleri lâzım! Neden dememeleri lâzım?.. İleride meali anlattıktan sonra, sözü açıklamaya çalışacağım.

(Kezâlike kâle’llezîne lâ ya’lemûn) “Bilgileri olmayan cahiller, bu konuları bilmeyenler de, bunların sözü gibi sözler söylediler, böyle dediler. *(Misle kavlihim)* Onların sözlerinin misli gibi sözler söylediler. *(Fa’llâhu yahkümü beynehüm yevme’l-kıyâmeti)* Allah-u Teâlâ Hazretleri kıyamet gününde aralarında hükmünü verecek.”

(*Fîmâ kânû fîhi yahtelifûn*) Allah'ın hükmü ne konusunda olacak?.. (*Kânû fîhi yahtelifûn*) “Bu taifeler hangi meselelerde ihtilaf etmişlerse, bu ihtilaf ettikleri meseleler hakkında, kıyamet gününde Allah-u Teâlâ Hazretleri hükmünü verecek. (Bakara, 2/113)

“—Siz yalan söylediniz, siz yanlış söylediniz, siz hata ettiniz. Siz bâtıla saptınız, siz dalâlete düştünüz, siz inad ettiniz, siz küfrettiniz... Cezanız şudur.” diye, Cenâb-ı Hakk'ın mahkeme-i kübrâda bunların hesaplarını soracağını bildiriyor.

a. Peygamberlerin Hepsini Hak

Ayet-i kerime neden indi?.. Biliyoruz nasrânîler ve yahudiler birbirinden ayrı iki dinin sahibi ama, aynı bölgede yaşamışlar. Hattâ Hazret-i İsâ nedir?.. Şaşılacak bir bilgi olabilir bazı dinleyicilerim için: Benî İsrâîl peygamberlerinin en sonda gelenidir, sonuncusudur. Yâni, Allah-u Teâlâ Hazretleri Benî İsrâîl'e, yahudilere zaman içinde, tarihleri içinde, o kavmin yaşam tarihi devresi içinde, pek çok peygamber göndermiş. En sonuncusu Hazret-i İsâ'dır.

O da yahudilerin yaşadığı mıntıkada yaşamıştır. Hattâ bu nasârâ sözü hakkında, yâni nereden türemiş bu kelime diye çeşitli sözler var ama; Hazret-i İsâ'nın doğduğu yer Nâsıra olduğu için, o kasabadan doğmuş, yetişmiş olduğu için o kasabalı olan Hazret-i İsâ'ya mensub mânâsına nasrânî denmiş deniliyor bunlara.

Muhit, yahudi milletinin, kavminin oturduğu, yahudi dinine mensub insanların oturduğu muhit. Onların içinden Hazret-i İlsâ çıkıyor ve hristiyanlığı, İncil'i, Allah'ın emirlerini onlara tebliğ ediyor: “Şöyle yapacaksınız, şöyle yapacaksınız...” diye. Cenâb-ı Hak hükmünü yeniliyor. Neden?.. Cenâb-ı Hak tarih boyunca insanların gelişmesine, toplumların ihtiyaçlarına göre peygamberler gönderip, onlara hak dini öğretmiştir. Devre göre de hükmünü, insanlar dindarlıklarını, Allah'a kulluklarını şu şekilde yapınlar diye bildirmiştir. Bu çok doğal bir şey...

Bir benzetmeyle anlatmak gerekirse: Biliyorsunuz devletler var, devletlerin kanunları var, anayasaları var. Çevremizde görüyoruz, kendimiz biliyoruz, Türkiye'mizde de öyle. Buna rağmen meclis var ve meclisin kanun yapma hakkı var. Çünkü, “İşte mevcut kanunlar var ya, daha ne kanun yapalım?” demiyor kimse. Hiç kimse, “Milletvekili seçmeğe gitmeyelim, artık işte bu kanunlarla yönetilsin!” demiyor. Çünkü toplumlar canlıdır, değişir, gelişir, yeni ihtiyaçlar gelişir. Onun için, yeni kanunlar yapmak gerekir diye meclis teşkil edilmiş. Meseleler kendi önlerine geldiği zaman, onlar karar versinler, yeni kanunlar çıkartsınlar diye de, anayasada hükümler konulmuş. Çok tabii karşılıyoruz bunu, bu zaten insanoğlunun gelişmesi için de uygun bir şeydir.

Dinimizde de bu böyledir. *Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye*'de *Kavâid-i Külliye-yi Fıkhiyye* arasında, fıkhnın genel kuralları arasında vardır. Böyle bir gelişmenin olabileceği, ictihadın olabileceğine dair:

“–*Ezmânın tegayyürü ile ahkâmın tebeddülü inkâr olunamaz.*” denmiştir.

Zamanın değişmesiyle tabii belirli hükümlerde değişme olabilir. Ama hangisinde olmaz?.. İnanç hakikatlerinde değişme olmaz. Allah birdir, bir kalacak.

2000 Yılı'nı da biz, Allah'ın birliğini anlatma yılı olarak seçtik. *Lâ ilâhe illa'llâh*'a bütün insanları çağıracağız. Hazret-i Adem'den beri bu değişmemiştir. Çünkü hakikat birdir, Allah-u Teâlâ bir olduğundan insanlar politeizme saptılsa bile, bazı yerlerde çok tanrıçılığa saptılsa, sapıtılsa, dalâlete düştülerse bile; bazı yerlerde ikili bir din tutturdularsa, iyilik tanrısı, kötülük tanrısı; bazı yerlerde putlara, başka şeylere taptılsa da, bunların hiç birisinin temeli, aslı yok... Değişmez bir hakikat, (*Lâ ilâhe illa'llâh*) “Allah var, şerîki nazîri yok!..”

Hatta, Arap yarımadasının müşrikleri bile, putlara neden tapıyoruz derlermiş:

هُؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ

(يونس: ١٨)

(*Hâülâi şüfeâünâ inda'llâh*) “Bu putlar Allah indinde, Allah katında bizim şefaathçilerimiz, aracılarımız diye tapıyoruz.” (Yunus, 10/18) derlermiş. Yâni, onlar da bir Rabbü'l-âlemîn'in farkındalar. Çünkü, peygamberler insanlığa bu bilgileri öğretmiş.

Demek ki inanç değişmez ama, inanç bildiren şeyler değişmez ama, bir kavim inancı tamâmen değiştirmiş, bozmuşsa, Allah yeni bir din gönderir. Bu yeni din, eski bozulmuş olan inancı, unutulmuş olan akîdeyi onlara hatırlatmak için gelir:¹

أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

(مالك، ق. عن طلحة)

---

¹ İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.214, no:500; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.284, no:8174; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.IV, s.378, no:8125; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.III, s.381; Talha ibn-i Ubeydu'llah ibn-i Küreyz RA'dan;

Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.572, no:3585; Amr ibn-i Şuayb Rh.A'ten. Taberânî, *Dua*, c.I,s.273, no:874; Hz. Ali RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dımaşk*, c.IX, s.274; Süfyan ibn-i Uyeyne Rh.A'ten. Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.352, no:1413; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.113, no:12079; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.172, no: 456;

Câmiu'l-Ehâdîs, c.V, s.205, no:3993.

(*Efdalü ma kultü ene ve'n-nebiyyûne min kablî: Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerîke leh*) “Benim ve benden önce gelen bütün peygamberlerin söylediği sözlerin en üstünü, en faziletlisi: *Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerîke leh* sözüdür.” buyuruyor Peygamber Efendimiz. Bu değişmez bir hakikat.

Peki ne değişir, zaman değiştikçe, bölge değiştikçe ne değişir?.. Tabii bazı mevzuat değişir, onların da hududu vardır. Ana hudut nedir, ana çizgi nedir?.. Mecelle'nin ifadesiyle:

“—*Mevrîd-i nasta ictihada mesâğ yoktur.*”

Ne demek?.. Hakkında ayet inmiş, hadis vârid olmuş kesin olan konuda, bir kimse kalkıp da, “Artık bunu değiştirelim, şu şöyle olsun!” diyemez. Neden?.. Çünkü Cenâb-ı Hak öyle buyurmuştur. Allah'ın Rasûlü şöyle olmasını, yine Allah'ın kendisine bildirmesine dayanarak söylemiştir. Din vahy-i ilâhidir, Allah'ın emrine kimse karşı çıkamaz, onun hükmünü kimse değiştiremez.

Nas olan konularda, yâni *nas* ne demek? *Nun* ve şeddeli *sad* ile, *nass*... Şimdi biz Latin harflerini aldığımız için, böyle eski kelimeleri de izah etmek gerekir. Nas *n-a-s* ile yazılıyor bizim harflerde. Ama nasıl yazacak?.. 'N-a-s-s ile yazılacak ama, bu s'lerin de *sad* olduğu belirtilecek. Çünkü, bir de *nun-elif-sin* var, *nâs* diye. O da insan mânâsına geliyor: Ey nâs, ey insanlar!.. Bu o değil.

Nass-ı kâtı', kesin hükm-ü ilâhi, kesin dînî delil, fikhî delil demek. Mevrid-i nasta, böyle nass-ı kâtının vârid olmuş olduğu bir konuda, hiç kimse kalkıp da “Bunu değiştirelim!” diyemez.

“—Efendim namazları şimdi kılmayalım, zor geliyor.”

Zor geliyor da, niye sabahtan akşama ırgat gibi koşuyorsun, idman yapıyorsun?

“—Spor yapıyorum, idman yapıyorum.”

Niye yapıyorsun? Daha sabahın erken vakti, işine gitmeden önce üstüne idman elbiseni, yâni eşofmanını giymişin, deniz kenarında, belediyenin yaptırdığı bisiklet yolunda koşturuyorsun, terliyorsun. Bak, kan ter içinde kalmışsın!..

“—Olsun, ben eve gidince duş alırım.”

E yoruluyorsun...

“—Yoruluyorum ama, idman oluyor.

Haa, demek ki çok vaktin var senin... Demek ki idman yapmaya, sıhhatini korumaya vaktin var, eğlenceye, keyfe vaktin var; ama Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emrini yapmaya gelince, “Artık bu asırda çok geliyor da, bilmem ne de...” bin bir türlü bahane...

“—Doktorlar oruç tutmayın diyor...”

Getir bakalım sen o doktoru bizim karşımıza da, bizim müslüman doktorlarımızla bir konuşsunlar bakalım! Sen gerçekten oruç tutamayacak gibimisin, yoksakaytarıyormusun, kaçıyor musun Allah'a ibadet etmekten?..

İşin aslını anlayamamış, zevkine varamamış bir kötü müslüman mısınız, münafık mısınız?.. O zaman anlaşılacak.

Nass-ı kâtı' olan konuda değişme olmaz. Nerede olur?.. “—Bilmem, işte araçlar gelişti, şimdi bir yerden kalkıp insan bir yere şöyle geçebiliyor, uzaya gidebiliyor. Uzaya gittiği zaman namaz nasıl olacak?..”

Tamam yeni bir durum. O zaman onun hakkında, hakkında bir nas olmayan konuda müctehidler ictihadını yaparlar. Neye dayanarak yaparlar?.. Ayetlere, hadislerle dayanarak, edille-i şer'iyeye dayanarak, yâni şeriatın, fıkhın ana esaslarına dayanarak yaparlar. Hukuk bilenler için bunlarda hiç tereddüt edilecek, münakaşa yapılacak bir taraf yok, gayet kesin.

Şimdi bunlar, yahudiler, “Nasrânîler bir esas üzerinde değiller. Dinleri boş, yalan, yanlış...” diye inkâr etmişler. Karşılığında nasrânîler de, “Yahudiler bir şey üzere değil!” demişler. Hem de kitabı okuyup dururken...

Şimdi biliyorsunuz... Bilmiyorsanız, tabii bunu duyunca şimdi yine şaşırarak bazıları: Hristiyanların *Kitâb-ı Mukaddes* diye yazılan kitapları iki bölümdür: Bir bölümü, birinci bölümü *Ahd-i Atik*; öteki bölümü *Ahd-i Cedid*. *Ahd-i Atik* bölümü nedir?.. *Ahd-i Atik*, yâni atik eski demek. Atik Ali Camii yâni, Eski Ali Paşa Camii denmiş oluyor. *Ahd-i Atik*, yâni Tevrat... Tevrat kime inmişti?.. Mûsâ AS'a inmişti. Mûsâ AS'a indirilen vahiylerle Tevrat deniliyordu.

E hristiyanlar bu kitabı okurken, kendileri Tevrat'ı da okuyorlar. Yâni yahudilere inmiş olan, Mûsâ AS'a inmiş olan Tevrat'ı da okuyorlar. Hayret ediyor insan. Âferin, mâşâallah... Ama arkasından da İncil... *Ahd-i Cedîd*, yâni yeni kitap, yeni vahiyler, o da İncil. İncil'i de okuyorlar.

Şimdi bu kitabı okuyup dururken, Tevrat Mûsâ AS'a inmiş diye okuyup dururken, insan inkâr eder mi?.. Etmeli mi?.. Yâni olur mu, kitabı okuyup dururken?.. Çünkü o kitapların içinde de, o peygamberler vasıtasıyla Allah o kavimlere kendilerinden sonra gelecek olaylarda takınacakları tavırları bildirmiş. Mûsâ AS'dan sonra İsâ AS'ın geleceği belli, İsâ AS'dan sonra da Peygamber Efendimiz'in geleceği belli... Hatta bir kimse gelecek diye bekliyorlar. Hatta beklenen kimse hakkında İsâ AS'a soruyorlar:

“—Yâ İsâ, sen misin bu beklenecek şahıs?”

“—Hayır, onun ben müjdecisiyim.” diyor. *İncil* müjde demek. “Müjdecisiyim. Yâni onun gelmesi yakın, benim devremden sonra onun devresi başlayacak. Benim peygamberliğimden sonra o peygamber olarak gelecek.” diyor.

Ahir zaman peygamberi gelecek diye bekliyorlar. *Paraklit* kim diye münakaşalar var. İncil'in aslı yok da, tercümelerindeki kelimeler üzerinde bilimsel araştırmalar var, papazların beyanları var. Müslüman olmuş olan meşhur bir alim papaz, profesör Abdü'l-Mesih iken adını Abdü'l-Ehad, bir tek olan Allah'ın kulu diye değiştirmiş olan zâtın kitabı var.

Osmanlıca basılmış, gayet bilimsel kitap. Çünkü birkaç doktora yapmış mübarek, Allah rahmet eylesin. Güzel bir eser yazmış. Bunlar belli.

Yâni, Peygamber Efendimiz'den önce de, yahudilerin, hristiyanların bir ahir zaman peygamberi geleceğini bekledikleri belli. Selman RA'ın macerasından bilmiyor muyuz; “Ahir zaman peygamberi gelecek. Sen mümkünse Hicaz taraflarına git!” diye. en son hizmet ettiği rahib ona yön veriyor, tavsiyede bulunmuyor mu? Tarih bunları yazmıyor mu? Tarihlerde bilinmiyor mu?..

Peygamber Efendimiz Busrâ Kasabası'na geldiği zaman, Rahib Bahîra, onun alâmetlerinden ahir zaman peygamberi olacağını anlayıp, amcası Ebû Tâlib'e:

“—Sen bunu Şam'a götürme, dosdoğru geriye gönder!” diye söylemiyor mu?..

Tarih kitapları bu gerçekleri yazıyor. Yâni bekliyorlar. Hatta, Medineli yahudilerin dediklerini, geçtiğimiz ayetlerde okumadık mı?..

“—Bir ahir zaman peygamberi gelecek bizden, biz o zaman siz müşrikleri tepeleyeceğiz!” diye Arapların müşriklerine kızarak söylemiyorlar mıydı?..

Söylüyorlardı. Ama Allah, Arapların arasından o peygamberi çıkardı. O kızdıkları müşrikler imana geldi. Kendilerini imanlı sanan yahudiler de iman etmeyince, ayak topu tabiriyle, futbol tabiriyle ofsayta düştüler, açıkta kaldılar.

Allah onlara:

وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ

(البقرة: ٤١)

(*Ve lâ tekûnû evvele kâfirin bihî*) “İlk kâfir olanlar bari siz olmayın, kitap ehlisiniz!” (Bakara, 2/41) dediği halde, ilk inkâr edenlerden oldular, ahiretlerini mahvettiler. Dünyalık servetlerini belki biraz korudular ama, ahiretlerini mahvettiler. Bilip duruyorlardı.

Şimdi yahudiler, dini kaynaktaki bilgilerden, rivayetlerden Hazret-i İsâ'nın geleceğini biliyor. Hristiyanlar da yahudilerin aslında bir ehl-i kitap olduğunu, kendilerine peygamberler gönderilmiş, kitap indirilmiş bir kavim olduğunu bilip durdukları halde, birbirlerine ne dediler:

“—Siz bir esas üzere değilsiniz, boşsunuz, yalancısınız, yanlışsınız!” dediler.

b. Necran Heyetinin Medine'ye Gelmesi

Ne zaman demişler bunu, sebab-i nüzûl-ü ayet ne?.. Ayetin nüzûl sebebinde, İbn-i Abbas RA'dan rivayet edildiğine göre... Biliyorsunuz tefsir konusunda çok bilgili bu mübarek sahâbi. Hazret-i Abbas Peygamber Efendimiz'in amcası; onun oğlu Abdullah İbn-i Abbas. Ayetlerin tefsiri konusunda, onun rivayetleri toplanmış. O diyor ki:

لَمَّا قَدِمَ أَهْلُ نَجْرَانَ مِنَ النَّصَارَى عَلَى
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَتْهُمْ أَحْبَابُ
يَهُودَ فَتَنَازَعُوا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَافِعُ بْنُ حُرَيْمَةَ مَا أَنْتُمْ
عَلَى شَيْءٍ وَكَفَرَ بَعِيسَى وَبِالْإِنجِيلِ وَقَالَ رَجُلٌ
مِنْ أَهْلِ نَجْرَانَ مِنَ النَّصَارَى لِلْيَهُودِ مَا أَنْتُمْ
عَلَى شَيْءٍ وَجَحَدَ نُبُوَّةَ مُوسَى وَكَفَرَ بِالتَّوْرَةِ
فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِي ذَلِكَ مِنْ قَوْلِهِمَا

(وقالت اليهود ليست النصارى على شيء، وقالت النصارى ليست اليهود على شيء وهم

يتلون الكتاب) (محمد بن اسحاق عن ابن عباس)

(Lemmâ kadime ehlü necrân mine'n-nasârâ alâ
rasûli'llâh SAS) “Peygamber SAS Efendimiz’e
Necran’dan nasrânîler, yâni hristiyanlardan
bir zümre geldiği zaman...” Necran neresi?..
Necran Suudi Arabistan’ın güneyinde,
Yemen’le Suudi Arabistan’ın arasında,
Yemen’in kuzey bölgesi, San’a şehrinin olduğu
mıntıka... Yâni, bizim hacı efendilerin hacca
gittikleri Cidde’den artık kaç yüz kilometre
daha aşağıdaysa, şimdi coğrafi olarak, rakam
olarak söyleyemeyeceğim. Necran orası...

Peygamber Efendimiz'in zuhura geldiğini, peygamberlikle görevlendirildiğini duyan oranın ahalisi hristiyanlar, şununla konuşalım diye, oradan çıkıp, yetmiş küsür kişilik heyet halinde Medine'ye geldiler. Hatta, bunları çeşitli vesilelerle size anlatıyorum, çok belirgin bir sağlam, tarihi rivayet bu. Piskoposları geldi, isimleri tarih kitaplarında yazılı... O piskoposun kardeşi, yolda gelirken bineğinin ayağı sürçüp de kaza gibi bir şey olunca, Peygamber Efendimiz'e dil uzatacak, hakaret edecek bir ifade, yâni küfürlü, sebbetmek gibi bir ifade kullanarak:

“—İşte senin yüzünden bizim başımıza bu haller geliyor. Yoksa buraya gelmeyecektik, beldemizde oturacaktık, yâni seyahate çıkmayacaktık, zahmet çekmeyecektik.” filan deyince, piskopos olan ağabeyi diyor ki:

“—Sen ona öyle dil uzatıcı söz söyleme, o Allah'ın peygamberidir, çarpılırsın!” diyor.

Yâni gelirkenki kanaatleri: “Bu gelen zât, kitaplarımızda geleceği bildirilen ahir zaman peygamberidir, Ahmed-i Muhammed-i Mustafâ'dır.” diye tahmin ediyorlar.

Medine'ye gelince, konuşmalardan sonra bir kısmı müslüman oldu. Bir kısmı da olmadan geri döndü. Geri dönenlerden bir tanesi piskopos. O ağzını bozmak isteyip de, sonra nasihatle duran kardeşi de müslüman olanlardan. Kardeşi diyor ki ağabeyine:

“—Ağabey hani ben yolda ağzımı bozacakken, sen, ‘Aleyhinde konuşma o peygamberdir, sonra günaha girersin, çarpılırsın!’ demiştin. Peygamber olduğuna kânî idin, şimdi niye müslüman olmadın?” diyor.

O da diyor ki:

“—Kardeşim, biliyorsun bize her sene Bizans Devleti’nden, oraya tâbi olduğumuz için, külliyetli miktarda bağış ve yardım geliyor, maddiyat geliyor, paralar geliyor. Şimdi biz müslüman olduk dersek, o paralar kesilir, yoksulluğa düşeriz, imkânlarımız daralır. Onun için biz böyle vaziyeti idare edeceğiz.” diyor.

Yâni, “Sen müslüman olma!” da demiyor kardeşine. Artık neden kandırdıysa kendisini, neden dolayı öyle yaptıysa, sonuç itibariyle o müslüman olmadan dönmüş oluyor. Peygamber Efendimiz’e vergi vermek şartıyla, “Biz kendi halimizde kalalım!” diye, böyle bir teklifle geri dönüyorlar.

İşte bu heyet, meşhur Necran heyeti derler buna. Bunlar Medine’ye geldiler, haçlarıyla, giyimleriyle, kuşamlarıyla, piskopos kıyafetleriyle, şatafatlı, yaldızlı kıyafetlerle Mescid-i Nebevî’ye girdiler. Peygamber Efendimiz onlara İslâm’ı anlattı. Bu arada, (*etethüm ahabâru yehûd*) Medine’ye birileri gelmiş diye, ahabâr-ı yehud, yâni yahudi alimleri de geldiler.

Biliyorsunuz Benî Kaynuka, Benî Nadr, Benî Kurayza kabileleri, yahudi kabileleri var. Medine'nin civarında, sayfiyelerinde, kenarlarında, hurmalıklı zengin yahudi köyleri var. Onların da neden oraya yerleştiğini tarih kitaplarında okuyoruz. Yâni Medine neden öyle mâmur olmuş, kimler tarafından kurulmuş diye tarihini incelediğimiz zaman, ta Mûsâ AS zamanında, yahudiler Hicaz'dan, bu Beytullah'ın olduğu yere doğru gelirken... Çünkü orası Hazret-i Adem AS'dan beri kutsal bir bölge. İbrâhim AS da oraya o Kâbe'yi binâ etmiş. Pek çok peygamberler oraya hacca geldiler.

Musâ AS da kavmiyle geldiği zaman, işte böyle iki taşlık tepe arasında hurmalık bir vâdi diye, Medine'den geçerken, kendilerine ahir zaman peygamberinin şehrinin evsafının böyle olduğu ayân olup belli olunca, bazıları, "Biz burada kalalım; gelirse, zamanına yetişirsek, hizmetine gireriz!" dediler. Medine'ye yahudiler ondan yerleştiler. Yâni yahudi kabilelerin orada oluş sebebi de o...

Şimdi Necran'dan 70 kişilik zümre gelince, tabii bir küçük şehirde büyük bir olay bu... Önemli bir olay. Kendilerini de çok ilgilendirdi tabii. O ahbar-ı yahud da geldi. *Ahbar*, cime benzeyen noktasız *ha* harfiyle, yahudi alimleri demek. *Hibir*, *ahbar*, büyük âlim mânâsına geliyor. *Hibir*; bir meslekte, bir bilgi dalında derinleşmiş kimse mânâsına geliyor, yahudi hahamı mânâsına geliyor. Yahudi hahamları da geldiler.

İbn-i Abbas'ın rivayeti devam ediyor: (*Fetenâzeù inde rasûli'llâh*) “Bu nasrânîlerle yahudiler, Rasûlüllah'ın huzurunda kapıştılar, çekiştiler, münakaşa ettiler. Yâni, birbirlerinin fikirlerine karşı çıkıp konuştular.

(*Fekàle rafii'bni harmeleh*) “Harmele oğlu Rafi' dedi ki...” Baba adı olarak Hureymile de deniliyor. Hureymile Harmele'nin ism-i tasgîridir. Yâni Harmelecik demek oluyor, o da kullanılıyor. İki rivayet okudum. “Yahudi hahamlarından Rafi' ibn-i Hureymile veya Harmele dedi ki:

(*Mâ entüm alâ şey'in*) ‘Siz bir esas üzere değilsiniz, boşluktasınız, yalan yanlış bir yol üzeresiniz, bir şey üzere değilsiniz, doğru, hak üzere değilsiniz!’ dedi. (*Ve kefere bi-îsâ ve bi'l-incîl*) İsâ AS'a ve İncil'e kâfir oldu.” Yâni yahudi onlara karşı çıktı, inkâr etti demek.

Halbuki İsâ AS, Allah'ın peygamberi... (*Amennâ bi'llâhi ve rusûlihî*) [Allah'a ve peygamberlerine iman ettik.] diyoruz. İnsanlığı bir bayrak altında biz müslümanlar toplayabiliriz. Bak ötekiler ne yapıyorlar?.. Birbirlerinin Allah'ın hak peygamberlerini inkâr ediyorlar. İsâ AS'ı inkâr etti, İncil'i de inkâr etti.

Halbuki *İncil*, Hazret-i İsâ'ya indirilmiş Allah'ın vahiyleri... Ve *İncil* kelimesi, müjde demek. Müjde denmesinin sebebi; İsâ AS vaazlarında:

“—Ben vazifeyi tamamlayamadım. Benden sonra ahir zaman peygamberi gelecek, ismi Ahmed olacak; şöyle bir belde de zühuragelecek, hayatının mühim olayları şöyle olacak...”

diye Peygamber Efendimiz'i altı asır önceden müjdeliyordu. Bilgilerini ve ana özelliklerini sıralıyordu. Onun için o vaazlarının toplamını ihtiva eden, sözlerini ihtiva eden kitaba da İncil, müjde adı verilmiş. *Evangelos* veya İncil veya *Baybıl* diyorlar şimdi batılılar.

(*Ve kàle racülün min ehli necrân*) “Bunun üzerine Necran’dan, (*mine’n-nasârâ*) nasrânîlerden, o heyetten adam da (*li’l-yehûd*) yahudilere dedi ki: (*Mâ entüm alâ şey’in*) ‘Siz bir hak üzere, esas üzere değilsiniz, yanlış yoldasınız, bâtil yoldasınız, havadasınız!’ dedi. (*Ve cehade nübüvveti mûsâ ve kefere bi’t-tevrât*) Mûsâ AS’ın peygamberliğini inkâr etti ve Tevrât’ı da reddetti, karşı geldi.”

Şimdi ne yaptılar?.. İkisi de hak peygamberleri, hak kitapları inkâr etmiş oldular. (*Feenzela’llàhu fi zâlike min kavlihimâ*) “İşte bu ayet-i kerime bu inkârlı sözlerinden dolayı indi.”

“Yahudiler, ‘Nasrânîler bir şey üzere değil!’ dediler. Nasrânîler de, ‘Yahudiler bir şey üzere değil!’ dediler. (*Ve hüm yetlûne’l-kitab*) Halbuki onlar mukaddes kitaplarını, kendilerine indirilen kitapları okudukları halde böyle bir inatlarından, zıtlaşmalarından inkâra saptılar, yanlış yaptılar.”

Halbuki kitaplarında, inkâr ettikleri şeylerin hak olduğunu bildiren deliller mevcuttu, biliyorlardı. Çünkü Cenâb-ı Hak kulları şaşırmazın diye, hidayet üzere olsunlar diye delilleri sunuyor. Hiç bir kavmi delilsiz, hüccetsiz bırakmıyor.

Hatta diyebilirim ki, şimdiki zamanda da bu ayetleri okuyorum, bunlar radyolardan yayınlanıyor, herkes dinliyor... Müslüman kardeşlerim de dinliyor, başkaları da dinliyor, biliyorum. Onlar için de bir delil bu. Çünkü “Söyleyene değil, söyletene bak!” derler. Cenâb-ı Hak bir yoldan, bir vesileyle duyuruyor.

Bazen bakıyorsunuz, Amerika’da bir yumruk maçı oluyor; boks değil, yumruk maçı oluyor, dünya birinciliği için... Muhammed Ali karşısındakini yeniyor. O sevinçle herkes resmini çekerken, televizyonlar bu olayı, bu yumruk karşılaşmasını yayınlarken, galip gelince, o da artık fırsatı buldu diye:

“—İslâm hak dindir, ben müslümanım!” diye söylüyor.

Niye?.. Allah söylediriyor. Hem de o idmanı, o dünya birinciliğini merakla takip eden milyarlarca insana İslâm’ı tanıtmış oluyor. Allah’ın varlığını, birliğini onun vesilesiyle söyletmiş oluyor. Ahirette, “Duymadık!” diyemeyecekler. Duymadık deyince yalan söylemiş olacaklar. “E duyduk ama, inanmadık.” deyince, o daha beter... Duyduysan, o zaman Allah’ın birliğini anla, *Lâ ilâhe illa’llâh*’ı kabul et!..

Onun üzerine bu ayet-i kerime indi. Şimdi, (*Ve hüm yetlûne’l- kitâb*) “Onlar kitabı okuyorken...” Ne demek?.. Onlar Tevrat’ın şeriatını, İncil’in şeriatını biliyorken, böyle yapmamaları gerektiğini biliyorken, bu işi yaptılar. Neden?..

(*Inâden ve küfren ve mukâbeleten li'l-fâsidi bi'l-fâsid*) “Fasid, boş olan bir lafa, fasid boş bir lafla karşılık vermek için yaptılar.” Yâni yapmamaları lâzımdı!

Peygamber Efendimiz'in huzurunda, ahir zaman peygamberinin huzurunda yapıyorlar. Peygamber Efendimiz onlara ayetleri okudu, anlattı. Hazret-i İsâ'nın Allah'ın bir kulu olduğunu anlattı Necranlılara... “Allah oğul edinmez. Evlenmesi ve çocuk olma durumu bahis konusu değil. Bu beşer içindir.” dedi.

Hazret-i İsâ onların inandığı gibi olsa, ondan önceki milletler Hazret-i İsâ'dan, milattan önce yaşayanların dini ne olacak?.. Yâni onlar İsâ'yı bilmiyorlar ki, hristiyan olamazlar ki...

c. Hak Din İslâm!

Hak din hangisi?.. Hak din hristiyanlık olamaz. Neden?.. İsâ'dan önce put yoktu, haç yoktu. İsâ'dan önce *Lâ ilâhe illa'llah* vardı, İslâm vardı. İbrâhim AS (*hanîfen müslimâ*) böyle hakka meyilli, hakka aşık, hakkı tutan müslüman idi. Bütün peygamberler Allah'a teslim olmayı, İslâm'ı anlatmışlardı. Yahudilik yoktu, nasrânîlik yoktu; ama İslâm Hazret-i Adem zamanından beri vardı. *Lâ ilâhe illa'llah* Hazret-i Adem zamanından beri vardı. İşte bu çok önemli bir nokta... İşte bu noktaları düşünseler gerçekleri anlayacaklar.

“—Peki ni nasıl bırakalım, bir zamanlar bizim inandığımız, bağlandığımız şeyleri?..”

Bırakıyorsun, yine Allah'ın bir peygamberine bağlanıyorsun, Allah'ın hak kitabına bağlanıyorsun. Kendi kitabının tercümesi kalmamış, aslı kalmamış; bilgiler karışmış, saptırılmış, ihtilaflar ortaya çıkmış, yüzlerce nüsha var. Farklı rivayetler var.

Farklı 200 kadar mezhep var. Kimisi Hazret-i İsa'yı tabii, Allah'ın oğlu değil diye de biliyor; üniteryanlar, birlikçiler de var, bir olduğunu söyleyenler de var... Ekânim-i selâse, yâni teslise inanlar var, katolikler gibi... Bilmem vaftizciler var, vaftize karşı olanlar var... Heykeli kabul edenler var, etmeyenler var... İhtilaf ihtilaf... İşte bu ihtilaflardan kurtulacaksın, Allah'ın kabul ettiği,

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

(آل عمران: ١٩)

(*Inne'd-dîne inda'llàhi'l-islâm*) (Âl-i İmran, 3/19) Allah indinde geçerli din olan İslâm'a tâbi olacaksınız. Allah'ın râzı olduğu dine bağlanacaksınız, ne çekiniyorsunuz, ne gocunuyorsunuz?..

Tevrat'a niye bağlıydın, İncil'e niye bağlıydın?.. Allah kelâmı diye... Mûsâ AS'a, İsa AS'a niye bağlıydın?.. Allah'ın peygamberi diye. Yine Allah'ın peygamberine, ahir zaman peygamberine bağlanacaksınız!..

Mûsâ AS, Muhammed AS'ı sevmiyor muydu?.. Seviyordu. Müjdelemiyor muydu?.. "Ah keşke ben onun ümmetinden olsaydım, yaşasaydım!"

demiyor muydu bütün peygamberler?.. Bilmiyorlar mıydı ahir zaman peygamberinin makamının, mertebesinin yüksek olduğunu?.. Hazret-i İsâ AS bilmiyor muydu?..

Peygamber SAS hepsine ne güzel söylüyor: Hepsine kardeşim diye hitab ediyor. “Kardeşim Mûsâ AS, kardeşim İsâ AS...” Soyundan geldiği için, İbrâhim AS’a baba diyor, İsmâil AS’a saygı gösteriyor. En edebli, en güzel şey...

Tabii hakkı kabul edince, alemlerin Rabbinin rızasını kazanacaksın, cehennemden kurtulacaksın. Bozuk bir inançtan kendini kurtarmış olacaksın. Ne zorlanıyorsun?..

“–Dünya malı?..”

E dünya malını, Allah müslümanlara vermiyor mu?.. İşte Suud’dan yeni geldim ben, Brunei’den geçtim. Dünyanın en zengin adamı Brunei Sultanı...

Suud’da da debdebenin, şâşaanın, saltanatın, kasırların, sarayların, hep gidenler ne kadar büyük olduğunu görüyorlar. Sıradan, orada çalışan arkadaşlarımızın evine misafir gittiğimiz zaman, ben hayretler içinde kalıyorum. Türkiye’deki Büyükkada’daki villalar gibi kocaman, onlardan daha kocaman evlerde, sıradan vatandaşlar oturuyor. Beylerbeyi, Göksu kasrı gibi kasırlarda oturuyorlar, saraylarda oturuyorlar. Meyvaların, sebzelerin hepsi, her çeşidi var...

Yâni, müslüman olunca insan aç kalmıyor ki. Menfaatleri oradan giderse, buradan gelir.

Cenâb-ı Hak bir kapıyı kapatırsa, bin tane hayırlı kapı açar; sen onun yolunda gidersen... En hayırlı şey de tabii, Cenâb-ı Hakk'ın rızasını kazanmak, sevgili kulu olmak... Allah'ın sevgili kulu olmak, Allah'ı sevmek ne kadar tatlı, ne kadar hoş bir şey!..

Ama işte yanlış işler yapılıyor. İnsanlar yanılıyor, maalesef aldanıyor. Aldandığını da geç anlıyor. Yâni ölüm birden gelince anlıyor. Firavun bile vefat edeceği zaman, denizde boğulurken, “*Lâ ilâhe illa'llâh*” dedi.

لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

(يونس: ٩٠)

(*Lâ ilâhe ille'llezî âmenet bihî benû isrâîle ve ene mine'l- müslimîn.*) “Benî İsrâil'in inandığı Allah'tan başka tanrı yok! Ben de müslümanlardırım!” (Yunus, 10/90) diye o da söyledi ama, geçmiş ola... Yâni iş işten geçti. Çünkü ölürken perdeler kalkıyor, gerçekleri insan anlıyor.

Perdelerin kalkması ne demek?.. Yâni dünya bağlarından ümidi kalmıyor insanın. Mevkî, makam, alkış, sandalye, koltuk... hepsinin boşluğunu anlıyor, bırakıp gidiyor. Çünkü çekip alıyor Azrâil AS. Yâni kucaklasa da, tırnaklarını geçirse de, ağzıyla, dişleriyle ısırıp, yapışıp ayrılmak istemese de, dünya malından, hayatından kopup gidiyor.

Yâni, ister istemez gidince, bakıyor ki kendi malı artık kendinin değil, hayat devam etmiyor... O zaman daha sâlim düşünüyor. Ama düşünme zamanı, imtihan müddeti geçmiş oluyor. İmtihan bittikten sonra, koridorda gerçekleri anlamış ama, kâğıdı vermiş, yanlış cevaplar vermiş bir öğrenci gibi, dizini dövecek, saçını başını yolacak. Ahirette çok pişman olacak.

(*Kezâlike kâle'llezîne lâ ya'lemûn*)
“Bilmeyenler de bunların sözleri gibi söylüyorlardı.” Bunlar?.. Bunlar da böyle diyorlar, bilmeyenlerin sözü gibi söylüyorlar.

Şimdi bu bilmeyenler, (*ellezîne lâ ya'lemûn*) kimler?.. Bazıları dediler ki: Bunlar hristiyanlıktan, yahudilikten önceki insanlar da, aralarından hristiyanlık çıktığı zaman, yahudilik çıktığı zaman onlar da yadırgadılar, onlar da böyle laflar söylediler. “Bunlar bir şey üzere değil, bunlar bozgunculuk yapıyor!” filân dediler. Yâni gerçekleri herkes kavrayamıyor.

İncil gelmeden, Tevrat gelmeden o kavimler, onlar da böyle söylüyorlardı. Yâni, “Bunlar doğru yol üzere değil!” diyorlardı ama, onlara aslında gelen hak peygamberdi, inen kitap hak kitaptı. İlk devirlerinde hak peygamberdi, hak kitaptı; sonradan o hak kitabı muhafaza edemediler, peygamberlerin söylediklerine uymadılar.

Geçtiğimiz ayet-i kerimelerde, Bakara Sûre-i Şerifesi'nin ayetlerinde, onların kendi kitaplarıyla bile nasıl ters düştüklerini Cenâb-ı Hak ayetlerde göstermişti.

Onları okumuştuk. Kitaplarında yazmayan durumları takınmışlardı. Yazan şeylere inanmamışlardı.

“—Bu ne biçim yahudilik, ne biçim hristiyanlık?.. Hristiyanlığa da, yahudiliğe de sığmayan durumları var!” diye, “Doğruyu görsünler, hak yola girsinler!” diye, Cenâb-ı Hak hatalarını bildiriyordu.

Bazıları da: “Bu (*ellezîne lâ ya’lemûn*)’dan maksad, (*fehümü’l- arabu*) Peygamber Efendimiz’in zamanındaki Araplardır. (*Kâlû: Leyse muhammedün alâ şey’in*) Onlar da, “Muhammed hak yol üzere değil!” diye söylüyorlardı. Onlar da Peygamber Efendimiz’e gelen kitabı, Kur’an-ı Kerim’i, Peygamber Efendimiz’in peygamberliğini böyle inkâr ediyorlardı. Binâen aleyh, Araplar olabilir. Süddî öyle demiş.

Şimdi tabii burada yahudiler ve hristiyanlara denilmiş oluyor ki:

“—Siz böyle söylüyorsunuz, inkâr ediyorsunuz. Halbuki, siz ehl-i kitapsınız! Şu müşriklerin durumuna mı düşeceksiniz? Onlar gibi bir duruma düştünüz, onlar gibi söylemeye başladınız. Halbuki siz vahyi bilen, peygamberi bilen, mukaddes kitabı anlayan, tanıyan bir toplumsunuz.” denmiş gibi, böyle bir başa kakma, bir teessüf, “Yazıklar olsun size!” gibi bir mânâ var yâni.

Evet böyle bilmeyenler de, bu gibi sözleri söylüyorlardı, siz de aynı sözleri söylüyorsunuz. Ne olacak?.. (*Fa’llàhu yahkümü beynehüm*)

Evet kimin haklı olduğunu, kim, hangi makam bildirecek?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri. Ne zaman?.. Kıyamet gününde...

“—E niye dünyada bildirilmiyor da bazılarına, ahirette hepsi hakkında hükmedecek?..”

Dünyada bildiriyor. Dikkat ederseniz bu ayetler bir bildirme. Ama inkâr ediyorlar. (*Leyse muhammedün alâ şey'*) “Muhammed hak üzere değil. (*Leyse îsâ alâ şey'... Leyse mûsâ alâ şey'*). İsâ doğru yolda değil, hak üzere değil!.. Mûsâ hak üzere değil!” diyorlar. Herkes karşısına çıkan böyle bir yeniliği inkâr ediyor, söyleniyor dünyada ama; anlayan anlıyor, anlamayan anlamıyor.

Allah basireti açık olanlardan eylesin... Hakkı hak olarak görüp, ona tâbi olanlardan eylesin bizi... Bâtılı bâtil olarak görüp ondan korunanlardan eylesin...

(*Fa'llâhu yahkümü beynehüm yevme'l-kıyâmeti fî mâ kânû fîhi yahtelifûn.*) “Üzerinde ihtilaf ettikleri bütün bu konular üzerinde Cenâb-ı Hak hükmünü verecek.” Yâni orada, ayan beyan neyin gerçek olduğunu görecekler.

Allah-u Teâlâ Hazretleri mahşer halkına:

قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا

(الانعام: ٢٠)

(*Kâle e leyse hâzâ bi'l-hak*) ““Bunlar dünyada dediklerim, sizin de inkâr ettiğiniz hususlar, burada bakın gözünüzün önünde, hak değil miymiş?’ diyecek. (*Kâlû belâ ve rabbinâ*)

‘Rabbimize and olsun ki hakmış, gerçekmiş.’ diyecekler.” (En’am, 6/30)

Orada inkâr edemezler artık. İnkâr durumu bahis konusu olamaz çünkü görüyorlar. Zaten inkâr yeri de değil orası, imtihan yeri de değil... Bu dünyada işte inkâr ediyorlar, maalesef.

d. Dünya İmtihan Yeri

Peki biz ne yapacağız sevgili izleyiciler ve dinleyiciler?.. Biz müslümanız. Allah’ın rızasını arayan insanlarız. Mü’min insanlarız biz... Biz dünya menfaati peşinde koşmuyoruz. Hatta müslümanlığımızdan dolayı cevr ü cefâ çekiyoruz, ezâ çekiyoruz, üzüntü çekiyoruz, baskı altında oluyoruz... Öldürülüyoruz, hücum ediliyoruz, bombalanıyoruz... Şu Kafkasya’daki, şu Bosna’daki, şu Kosova’daki, şu Keşmir’deki müslümanların çektiklerini herkes artık kanıksadı, dünya aldırıyor bile...

Ama müslümanların değil de, hristiyanların bir tanesinin kaşının üstünde bir çizgi belirse, birazcık canı yansa, onu büyütüyorlar. Kendileri tarafgirlik yaparak, kendilerini koruyorlar. Hatta gürültü, patırtı, şamata, yaygara ile, haksız durumlarda bile kendilerini haklı gösterip müslümanları sömürmeye, topraklarını ellerinden almaya devam ediyorlar. Yâni devam etmişler, devam ediyorlar.

Kendilerinin asıl yurtlarından binlerce kilometre uzaklardaki yerleri sömürge edinmişler, sömürüyorlar, yutuyorlar. Oranın ahalsinin açlıktan kemikleri görünüyor, verem

oluyor, kan tükürüyor, ölüyor... Onlar artık o paralarla zevkler, sefâlar, eğlenceler içinde ömür sürüyorlar. Dünya imtihanı böyle.

“—Peki Allah bu kâfirlere bu fırsatı niye veriyor?.. Niye cezalandırmıyor?..”

Bu dünya imtihan dünyası olduğu için veriyor. Dünyanın Cenâb-ı Hak indinde bir önemi yok. Cenâb-ı Hakk'ın indinde dünya, bir sineğin kanadı kadar değer, ağırlık, kıymet taşıyorsa, önemi olsaydı kâfire bir içim su vermezdi.

Dünya gelip geçici... Asırlara göre, dünyanın ömrüne göre 80 yıl, 90 yıl mühim bir şey değil... Ahirete göre hele hiç bir şey değil, sıfır... Bu dünya hayatında yakıyor ama, ahirette mahvolacak. Şimdi ahiret olmadığı için, ahireti şu anda önünde görmediği için, adamlar ahirette cehenneme girmekten korkmuyor.

Hatta bazısı diyor ki:

“—Tamam, senin yerine ben gireyim cehenneme; sen o haramı bana ver, ben yiyeyim de, ben gireyim!” diyor.

Çünkü korkmuyor, çünkü inanmıyor. Ama bunlar önemli değil, bu dünya hayatı gelip geçici. Zaten bu dünya hayatında inanan da inanmayan da gereğinde hasta oluyor, gereğinde amansız hastalığa düşüyor, inliyor... Gereğinde üzüntü çekiyor, sıkıntı çekiyor. Ölen ölüyor, kalan kalıyor. Fırtına çıkartıyor, zelzele çıkartıyor, kasırga çıkartıyor Cenâb-ı Hak; felâket olacak yerde yine oluyor.

İşte insanlar gerçekleri anlayamıyorlar. Peygamberlerin bildirdiği gerçekleri anlayamıyorlar; peygamberlerin bildirdiği gerçekleri insanlara öğretenlere de, söyleyenlere de düşman oluyorlar, hasım oluyorlar.

Tarih boyunca böyle olmuş. Benî İsrâil'in alimlerine, çevrelerindeki insanlar hasım olmuş, nasihatlerine kızmışlar... Hristiyanlar öyle... Böyle gitmiş tarih boyunca... Allah-u Teâlâ Hazretleri bunların hepsinin hakkında, "İşte iş buydu, gerçek buydu. Siz böyle yaptınız, bunun cezası budur." diye aralarında muhakeme ederek, haksızlıklarını gösterecek. "Sen böyle dedin, bak haksızsın... Sen şöyle dedin, haksızsın. Hak olan şudur!" diyecek. Hak belli olacak, bâtıl belli olacak. Bâtılın, şirkin, küfrün ahali cezalarını çekecek. Mü'minler, mazlumlardan, mağdurlardan büyük mükâfata nail olacak.

En büyük zulümler kimlere yapılıyor; haksızlıklar, belâlar, musibetler kimlere geliyor?.. Allah'ın sevgili kullarına geliyor. E sonra?.. Evliyâullah'a geliyor. E sonra?..

Firavunlar, Nemrutlar zevk ü sefâ içinde yaşıyorlar. Tarih boyunca böyle olmuş. Zalimler zevk ü sefâ içinde yaşıyor. Bu Allah'ın bir imtihanı... O saltanata aldananlar, onu özlüyorlar: "Ah, keşke bizim de böyle olsa!" diye.

Meselâ Kàrun ihtişamlı kavmine çıktığı zaman:

يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ

لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

(القصاص: ٧٦)

(*Yâ leyte lenâ misle mâ ûtiye kârûnu innehû lezû hazzin azîm.*) “Ay ne kadar imkânları var. Şu Kârûn’a verilen devlet, izzet, zenginlik bize de verilse...” (Kasas, 28/79) demişler.

Ertesi gün eviyle kendisi toprağın dibine geçirilince; Allah tarafından kahredilip, yerin dibine batırılınca, o zaman anladılar ki bunlar boşmuş. Bir müddet böyle bir salıveriyor Cenâb-ı Hak... İmtihanda kaybedeni de dünyada da cezalandırıyor, ahirette de cezalandırıyor.

Bunun bir hesabı olduğunu unutmayalım aziz ve muhterem kardeşlerim! Bu dünya hayatının bir hesabı var. Keskin nazar edelim olaylara Yûnus Emre gibi, olayları ana hatlarıyla görelim:

*Nazar eyle itürü,
Bazar eyle götürü,
Yaradılanı hoş gör,
Yaradan’dan ötürü...*

Mahkeme-i kübrâ var. Orada kazanacak şekilde, ana çizgileriyle insanın Cenâb-ı Hakk’ın yolundan yürümesi lâzım! “Yâ Rabbi, beni assalar, beni kesseler, öldürseler; ben senin yolundayım, Rasûlü’nün yolundayım!” demesi lâzım!..

Sahabe-i kiramla ilgili bir kitap okudum bugün. Bir mübarek sahabinin hayatı. Peygamber Efendimiz onu Müseylime el- Kezzâb’a, yâni peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkmış yalancı bir kimseye elçi olarak gönderdi.

Gördü Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ’nın mübarekliğine, güzelliğini, halkın ona rağbetini... O da kalkıştı böyle bir iddiayla. Ona uygun bir elçi seçilecek. En uygun şahıs falanca diye seçiyorlar. Tabii giden kimseye o zalimin ne yapacağı belli, ölüme gittiği de belli... Rasûlüllah gönderdi diye, hiç tınmadan gidiyor, çekinmeden gidiyor elçi. Soruları sorduğu zaman Müseylime el-Kezzab, kızsız da aldırmadan hak sözü söylüyor. İşkenceyle şehid ediyorlar.

Şehid olacağını biliyor. Oraya gittiği zaman onun şehid edileceğini Peygamber Efendimiz de biliyor. Ama, hayatın kıymeti yok... Asıl hayat ahiret hayatı. Cennete girenler bahtiyar olacak.

Annesi:

“—Ben evlâdımı bugün için, böyle bir vazife için dünyaya getirmiştım, onun şehid olduğuna seviniyorum, inanıyorum.” diye olaydan sevinç izhar ediyor.

“—Oğlun öldürüldü. Müseylime el-Kezzâb’a elçi gittiği zaman. Herif kızdı, elçiyi öldürdü. Hem de işkenceyle...” dedikleri zaman;

“—İyi olmuş, oğlum şehid oldu.” diyor.

Müslümanlar böyleydi. Ölümden korkmazdı, şehidliği özlerdi. Hayata bel bağlamazdı. Dünya sevgisi, hayatı sevmek, hayattan ayrılmamak istemek gayr-i İslâmî bir hastalıktır. Ölüm korkusu bir hastalıktır. Çünkü ölünce mü'min cennete girecek. Cennette daha güzel bir yere gitmekten mü'min niye korksun?.. İnanmayan insan korkar. İnanç zayıfladıkça korku artıyor, inanç kuvvetli olduğu zaman hiç korku olmuyor.

Sahabeden, tabiinden öyle kimseler var ki:

“—Yâ Rabbi, hiç olmazsa bu akşam benim canıma al da, sevdiğime kavuşayım!” diyor.

Amr ibnü'l-Âs RA Mısır'ı fethettiği zaman, Fustat Kalesi'nin etrafını böyle çevirdiği zaman, onlar da savunmaya hazırlandıkları sırada, onlara elçi gönderiyor, diyor ki:

“—Siz kaleyi savunmaya hazırlanıyorsunuz, ama hiç böyle bir şeye kalkışmayın! Çünkü benim ordumdaki askerlerin hepsi şehid olmaya can atıyor. Ölmekten yılmak şöyle dursun öleyim diye temenni ediyor, ölmeyi arzuluyor. Onun için o şevkle çalışıyor. Sizinkiler de hep yaşamak arzusuyla ne yapıyorsa bütün tedbirleri hayatı biraz daha sürdürmek üzerine... Onun için, siz bizimle baş edemezsiniz. En iyisi, şu kaleyi edebinizle teslim edin, anahtarını verin!” diyor.

Sahabe-i kiram böyleydi, fütuhat böyle oldu.

Osmanlılar böyleydi. 1. Murad-ı Hüdâvendigâr —Allah şefaatine erdirsin, çok sevdiğim sultanlardan birisi— Kosova'da nasıl dua etmişti:

“—Yâ Rabbi! Burada bizim ordumuz az; etrafımızı saran düşman, haçlı ordusu çok fazla... Şimdi biz burada mağlub olursak, bu diyarlarda artık İslâm silinir, senin adın anılmaz, ‘*Lâ ilâhe illa’llâh*’ denilmez. Müslümanlar muzaffer olsun da, ben ölmeye, şehid olmaya razıyım. Canım fedâ olsun, yeter ki zafer kazanılsın...” diye savaştan önce cân ü gönülden dua ediyor.

Allah Kosova zaferini kazandırıyor, ondan sonra da ona şehidliği nasib ediyor. Yâni yaşamak için, saltanat için, devlet için, izzet için, zevk ü sefâ, çalgı, çengi için çalışmadılar; ölmek için gittiler. Allah nasib olduğu, mukadder olduğu kadar yaşattı. Vâdeleri gelince, her insan gibi ruhlarını teslim ettiler.

Çok gözünü açması lâzım bütün insanların... Dünya üzerindeki Adem Atamız’dan kardeşimiz olan bütün insanlara acıyorum, seviyorum, iyiliğini istiyorum. Gözünü açması lâzım, cehenneme düşecek, ebedî hüsrana uğrayacak yola sapmaması lâzım!.. O yolda inat etmemesi lâzım, hak yola gelmesi lâzım!.. Allah’ın varlığını, birliğini, *Lâ ilâhe illa’llâh*’ı, *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi’llâh*’ı, *Sübhâna’llâh*’ı *El-hamdü li’llâh*’i, *Allâhu ekber*’i anlaması lâzım!.. İmana gelmesi lâzım, Allah’ın rızasını kazanması lâzım!..

İyi insan olması lâzım, dalavereyi bırakması lâzım, sömürmeyi bırakması lâzım, zulmü bırakması lâzım!.. İyi kul olarak yaşayıp, sâlih kul olarak yaşayıp, iman ile yaşayıp, Allah'ın huzuruna sevdiği kul olarak göçmeye gayret etmesi lâzım! Doğru olan bu...

Allah bizi doğru yoldan ayırmasın... Din-i mübîn-i İslâm'a güzel hizmet etmeyi nasib etsin... Radyomuz var, televizyonumuz var, gazetemiz de, dergimiz de, her türlü imkânımız var; bunu nasib etsin... Ömrümüzü rızasına uygun geçirip, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı nasib etsin... Süedâ, saîd, mutlu kullar olarak yaşatsın... Şühedâ kullar olarak, şehid makamını kazanmış kullar olarak ahirete göçmeyi nasib eylesin... Cennetiyle cemâliyle cümlemizi müşerref eylesin... Cümlemizi taltif eylesin...

Hepiniz iki cihanda aziz ve bahtiyar olun, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!..

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

02. 11. 1999 - MEKKE

[Bütün TEFSİR DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü